
Når virkeligheden bliver for svær

Dorrit Willumsens sproglige ekvilibrisme og mange synsvinkler underminerer hendes personer

*Dorrit Willumsen: Koras stemme.
Gyldendal 2000. 220 s. 195 kr.*

Af Anne-Lise Toft

Forventningen til en bog af Dorrit Willumsen, skrevet med hendes formidable sprogegne, er som at sætte sig godt tilrette med højt belagt smørrebrød og spise det nydende, smagende og smeltende. Den sproglige ekvilibrisme er da også til stede i overmål, men som det kan hænde med for meget overdådigt smørrebrød, begynder man også her at savne smagen af rugbrød. I *Koras stemme* drukner personerne i bil-

ledsprog, associationer og ligegyldige, men smukke beskrivelser. De når sjældent under huden og bliver levende.

Dorrit Willumsens bog strejfer rundt blandt mange emner helt fra den lille kvindeverden, hvor fem kilo for meget er den overordnede kamp og katastrofe, til de store spørgsmål om, hvordan livet leves eller ikke leves i overensstemmelse med drømmene og fantasierne, når virkeligheden bliver for svær at håndtere og derfor mere eller mindre bevidst opsluges af glemselen.

Desværre for læseren bliver en af

Dorrit Willumsens styrker, det elegante og billedrige sprog, i denne roman samtidig til en svaghed. Fokus og sammenhæng forsvinder til fordel for en næsten kalejdoskopisk stil, hvor forbipasserende personer eller tilfældige hotelgæster tilsyneladende tillægges en betydning enten i fortiden, nutiden eller fremtiden, uden det dog bliver klart, hvori den eventuelle betydning består.

Også hovedpersonerne glider væk og bliver æteriske og blodfattige under nye associationer, nye synsvinkler, som om vi hele tiden ser dem igennem en mat, men smukt dekore-

ret glastrude. Derfor mister man let interessen for dem, de bliver uvedkommende, luftige og i værste fald ligegyldige.

Mænd

Bogen slynger sig omkring Brit Lund, hendes søn Morten og hans kæreste Kora plus en mængde mere eller mindre vedkommende bipersoner. Vi møder første gang Brit Lund som den på det ydre plan perfekte 35-årige sekretær på vej til stævne-møde med fuldmægtig Alf Henriksen, der hurtigt får overfladen med den grå dragt, den hvide silkebluse og brudeundertøjet til at krakelere for ikke at sige bryde totalt sammen. Hun forlader hans hus, efter høfligt at have spurgt, om de har elsket, med strømperne nede om anklerne og brystholderens stropper hængende neden for blusen. Brit Lund har visse problemer med det kropslige og dermed det seksuelle.

Langt bedre gik med en tidligere fremmedlegionær, som oftest talte "om skinnende, hvide byer og om ørkener og om, hvordan det var at dykke." Sammen med ham var kærligheden som "snefnug, der tøde på hendes hud." Kølig og ren. Hun bryder sig bestemt ikke om den svedige krop, det klæbende hår og den uordentlige tøjbunke, der er resultatet af elskoven med Alf Henriksen.

Heldigvis er redningen nær, for til støtte for hendes glemsel synger den guddommelige Le Roy om kærlighed og "spermatozoernes rejse mod ægget" og hjælper hende dermed i tøjet og senere med faderskabet til Morten. Fuldmægtig Alf Henriksen og med ham den ubehagelige oplevelse er glemt, for selvfølgelig er Le Roy far til det kommende barn. Han er idealet af en mand, for han er ikke virkelig, og med ham kan elskov dyrkes uden generende biomstændigheder. Dans til hans musik, kys på en fjernsynsskærm, drømme og atter drømme kan gøre hende lyk-

kelig. Da han dør, bekræftes hun kun i at være hans udvalgte.

"Jeg tror ikke på virkeligheden," svarer Brit, da en sygeplejerske efter fødslen anfægter faderens identitet. Desværre er prisen, at sansen for tal forsvinder og dermed sekretærjobbet.

En anden af omkostningerne er, at ingen i romanen ser de andre personer som de mennesker, de er, men udelukkende som de billeder, de selv har skabt. Helt tydeligt kommer det frem, da Kora konfronterer Morten med et sæt billeder af en ung kvinde, han på sin 18-års fødselsdag har fundet i en tilfældig fotoboks. Morten har overbevist sig selv om, at billederne er af Kora, men hun benægter, at de ligner hende. Hertil svarer Morten, at så må Kora have forandret sig.

Drømmesammenfald

Intet under, at Morten har det svært med virkeligheden med en drømme-figur som far og en mor, han i sin barndoms morgener må trække ud af søvnens drømme og hvidvinståger, for hvidvin er også et godt middel mod en søn, der ikke lever op til weekendforventningerne om pæne tegninger, leg og hygge, men i stedet hælder cola i håret og skriger i protest. Brit må erkende, at alt levende ældes, også hun, men at kærligheden lever videre i de unge, gør hende lykkelig, og hermed åbnes en mulighed for at leve mere i overensstemmelse med sig selv og sin egen alder og tykkelse.

Kora drømmer også, hun drømmer sig ind i billeder og fjerne lande. Hun ser og hører heller ikke Morten, men befinder sig i fantasien langt væk i Japans byer og kultur. En nat drømmer de begge, at en hest går gennem gaden klokken tre om natten, og især Morten bliver så betaget af dette drømmesammenfald, at han ved synet af hestespor og -pærer på den konkrete vej næste morgen glæ-

der sig over den faldende og dækkende sne, for snart vil der "ikke være noget tegn på, at de begge har været søvnløse og drømmeløse."

Kora er dog den, der slider sig løs af denne symbiotiske kærlighed, som hun betragter som en fælde, Morten sætter op. Hun undslipper som en ræv, der stikker til skovs, og det er ikke første gang en sammenblanding af Kora og ræv præsenteres, men Morten ser hende som en engel, der giver hans liv mening.

Konfrontation

Morten rejser til Japan for at finde Kora, men må tage hjem uden resultat. Her modtages han af en strålende lykkelig og buttet Brit med en datter, som er et resultat både af en ny befrugtning af en lille og ikke særlig velformet efterligning af Le Roy, der kun efterlader sig et aftryk på lagenet og en syrlig lugt og en adoption. På denne måde slipper hun for den meget kropslige graviditet og fødsel.

Finalen er en flot anlagt fest på Alf Henriksens gods, hvor Brit med nyt barn, Morten, Kora og Alf Henriksen stilles over for hinanden, og især de to mænd konfronteres med deres drømme. Koras rolle til festen er at agere marmorengel, og Morten river i bogstavelig forstand hendes alt for tunge vinger af. Derefter forsvinder hun, mørket griber ham, og han affyrer en lille pistol mod sig selv. Alt ender dog lykkeligt for de to unge, og tilsyneladende er der en løsning og en forløsning for alle, spørgsmålet er blot om det er overbevisende, om vi tror på det. Eller er det begyndelsen til nye roller, længsler og drømme.

Som en understrøm under de sproglige ciseleringer og de drømmende hovedpersoner kunne ligge det projekt at vise, at den normale, daglige virkelighed for de fleste er netop brudstykkeagtig, usammenhængende og ugenomsigtig, at

fokus hele tiden flytter sig, og at ligegyldigheder registreres på linie med vigtige livsværdier som lykke og kærlighed. Måske har jeg en drøm om, at en bog partout skal have en overordnet mening og for-

fatteren et vigtigt buskab, mens virkeligheden bare kan trække på skulderen.

Anne-Lise Toft er cand.mag. i dansk og kunsthistorie.
